

A Mª Victoria Moreno, in memoriam

Artigo de Fina Casalderrey en memoria de María Victoria.
Fonte: *Diario de Pontevedra* o 11 de febreiro de 2006

Consello da Cultura Galega
Comisión de Igualdade

Pazo de Raxoi, 2 andar. 15704 Santiago de Compostela (Galicia)
Tfno: 981957202 / Fax : 981957205 / xenero@consellodacultura.org

LA CARTA | O Sal3n do Libro Infantil e Xuvenil de Pontevedra homenaxea hoxe 3 rec3n desaparecida Mar3a Victoria Moreno. Ela non acode por primeira vez a este sal3n, no que coincid3a con Fina Casalderrey. A s3a colega e sobre todo amiga r3ndelle desde aqu3 unha homenaxe, 3 que, por suposto, tam3n se suma Diario de Pontevedra

A Mª Victoria Moreno, in memoriam

"Ti, fio de seda,
f3cheste meter no tecido"

(Rilke. "Sonetos a Orfeu")

M^a victoria, caloch3:

Dende o 22 de novembro non sei nada de ti, quizais por iso hoxe son talmente ese mari3eiro que sae ao mar despois dun naufraxio e a3nda sente caer de golpe todo o azul sobre o seu corpo, ese salouco... Dende novembro...! Ben sei que che gustan as maz3s mornas do outono, deleitarte nas fragancias silvestres, onde se dan os marmelos perfumados e os salgueiros m3is vizosos, onde as hedras e as violetas ruben polas vellas 3rbores, embeberte no canto dun x3lgaro ou extasiarte co mar durmindo aos teus p3s.

O teu n3 de tel3fono permanece na mi3a memoria, m3is int3o que segues de viaxe, ou que mesmo te instalaches nunha nova mansi3n entre froiteiras e xard3ns, roseiras e rododendros. Ti, esa camelia coidadosamente seleccionada polas fadas para resistir por riba de n3s, esa ferverza que se volve regato e serpea vagari3o dende a mina ao mar, para transformarse de novo en ferverza entre os rochedos.

Ben sei da t3a 3tica e est3tica, do teu lirismo aut3ntico como auga de manancial, do teu firme car3cter, do teu

“
Ben sei, pillabana, que
dalg3n xeito has estar al3,
ergueita coma esas canas
indias polas que ruben ao
ceo alg3ns deuses

compromiso... Ben sei que a t3a voz de bronce non hai quen a estrangule porque 3 grande o teu testamento: ti aprend3chesnos, a diferentes xeraci3ns de mestres e mestras, a sentir o respirar dun verdadeiro poema e mesmo nos levaches 3 horta do cura de Corvill3n a comer maz3s con Cabanillas. Ti, que nos recitabas a Alberti, a Neruda, a Rosal3a, a Manuel

Fina Casalderrey
ESCRITORA

Antonio... por onde andas, amiga? Estar3s a po3erlle voz aos paxaros e 3s estrelas al3 onde pisan os corceis tan misteriosamente? Ou quizais danzas en augas limpas conversando coas fontes onde beben as tebras, na compa3a dos teus admirados profesores Rafael Lapesa, D3maso Alonso... evocando nomes?

Int3o que, coma o poeta, dormes xa sobre as augas para non espertar xa m3is, convertida en luz, co bico da morte cravado na fronte; e l3mbroche que a3nda non me ensinaches a lear un cigarro como Deus manda! Parec3a tan f3cil cando cho v3a facer! Vi3amos na t3a flamante "Teresita", ti conduc3as e ped3chesme que che fixese un pito. O resultado foi unha noxenta papa de saliva e tabaco que houbeches de rexeitar. Moito rimos despois, mentres mollabamos rousquillas das festas en cadans3a cunca de vi3o tinto e me mostrabas unha antiga cr3tica demoledora de "Anagn3rise" que fixera un visionario que non deu unha no cravo ao referirse a este xa cl3sico da LIX.

A "pupa cabrona" apreixoute, a ti

que nunca quixeches apreixar nada. En fin, non quero despedirme sen dicirte que xusto hoxe 3 a clausura do Sal3n do Libro Infantil e Xuvenil de Pontevedra, dedicado, como sabes, 3 Natureza, aos Libros e a Ti!! Non, isto non te incomodar3a, non ten nada que ver con esas pompas que rexeitabas. Foi todo tan entra3a3ble! Os nenos e nenas, eses seres que tanto te preocuparon e ocuparon, fix3ronche unha exquisita declaraci3n de amor (con sabor 3 t3a bica) no d3a da apertura, semellaban cotov3as, malv3s e merlos; abellas e av3s poras interpretando sinfon3as para ti. E diante do teu barco-escola puxeron aquela fotograf3a do pasaporte (retido un tempo por amares a Galicia) na que tan guapa est3s.

E hoxe, 3s 12 da ma3a, na estra3a paz das cicatrices, ese mozo que ti dis "tocado polas fadas" vai volver falar de ti mentres Bego3a, Pedro, os "Titos"... e centos de amigos e amigas emocionar3monos.

Ben sei, pillabana, que dalg3n xeito has estar al3, ergueita coma esas canas indias polas que ruben ao ceo alg3ns deuses; especialmente feliz co teu sombreiro m3is coqueto, por que ti tam3n sabes gardar as formas; ti, que te fuches metendo paseni3o no noso tecido.

Bicos de delicioso "pan con chocolate". ■